نام و نام خانوادگی :	باسمه تعالي **اداره کل آموزش و پرورش استان همدان** **اداره آموزش و پرورش شهرستان تویسرکان** **معاونت آموزش متوسطه** **آزمون نوبت دوم درس فارسی ۳** **آموزشگاه : نمونه دولتی پروین**	**تاریخ امتحان: ۱۸ /۱۰ / ۱۴۰۲** **مدت امتحان : ۸۰دقیقه** **نام دبیر : زهرا علیقارداشی** **نمره تجدید نظر:**
نام پدر :		
پایه/ رشته تحصیلی : دوازدهم		
نمره دانش آموز :		

ردیف	سوالات	بارم
	قلمرو زبانی	
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف: هر کسی از ظن خود شد یار من ب: گفت باید حد زند هشیار مردم مست را. ج: بخروش چون شرزه شیر ارغند	۰.۷۵
۲	برای واژه مشخص شده مصراع «مرا باز از طریق ساقی خود یاد می آید» یک برابر معنایی از بیت زیر، بیابید: « ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است»	۰.۲۵
۳	غلط های املایی را پیدا کنید و صحیح آن ها را بنویسید. الف: محبت چون به قایت رسد عشق خوانند. ب: آیین طریق از نفس پیر مقان یافت. ج: هر چه به واسطه آن به خدا رسند فرظ است. د: جزیره‌ها مانند وصله‌های رنگارنگ بر تیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است.	۱
۴	املای درست واژگان را انتخاب کنید. الف: واصفان (حلیه/هلیه) جمالش به تحیر منسوب. ب: عصاره تاکی به قدرت او شهر (فایغ/ فایق) شده.	۰.۵
۵	دو مورد نادرستی املایی دیده می‌شود، شکل درست آن‌ها را بنویسید. (کافور و زماد. مأوا و پناهگاه. بساط شیرینی و حلوا، مسطور و پوشیده)	۰.۵
۶	نوع «را» را در هر یک از موارد زیر مشخص نمایید. الف: اطفال شاخ را کلاه شکوفه بر سر نهاده ب: باران رحمت بی حسابش همه را رسیده.	۰.۵
۷	در مصراع « کاروان کز عشق آن سرو روان گویی روانم می‌رود » انواع وابسته ها را همراه با رسم نمودار پیکانی مشخص نمایید.	۰.۲۵
۸	الگوی ساخت همه گزینه **به جز** ..... «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است. الف: عشق حقیقی دل و جان را پاک می‌گرداند. ب: همگان به او مرشد خلق می‌گفتند. ج: پروانه، همه هستی را آتش می‌پندارد. د: عوام عاشق را دیوانه می‌خوانند.	۰.۲۵
۹	صحیح و غلط : الف: بیت ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند» یک فعل اسنادی دیده می‌شود. ب: ترکیب «راه پر خون» و «عشق شورانگیز» ترکیب وصفی هستند.	۰.۵
۱۰	نوع وابسته وابسته را در هر یک از موارد زیر مشخص نمایید. الف: همه حضّار، یکصدا تصدیق کردند که تخلّصی بسیار بجا است و سزاوار ایشان است ب: جان بفشانم ز شوق، در رَه باد صبا/ گر برساند به ما صبحدمی، بوی دوست	۱

www-kanoon.ir

۱۱	نوع حذف و بخش حذف شده را مشخص نمایید. الف: به نام او که نامش راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح. ب: انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی/ چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت	۰.۵
۱۲	با توجّه به نوشته زیر، به پرسش ها پاسخ دهید: « برف کوه هنوز آب نشده است. گل و گیاه، پشم گوسفندان را رنگین کرده است. نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی» الف: ساختار دستوری کدام جمله مطابق با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است؟ ب: زمان فعل «نشده است» ماضی نقلی است یا مضارع التزامی؟	۰.۵
۱۳	واژه« هم آوا» را در عبارت زیر بیابید و مترادف آن را بنویسید « منّت خدای را عزّ و جلّ که طاعتش موجب قربت است» .	۰.۵
	قلمرو ادبی	
۱۴	آرایه مشترک ابیات زیر را با ذکر دلیل مشخص نمایید. الف: چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان ب: عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را/ سیل یکسان می‌کند پست و بلند را	۰.۵
۱۵	مفهوم نمادین بخش های مشخص شده را بنویسید. ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰.۵
۱۶	در عبارت «یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد» یک کنایه مشخص نمایید و مفهوم کنایی آن را بنویسید.	۰.۲۵
۱۷	آرایه مناسب را انتخاب کنید. الف: با محتسبم عیب مگویید که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است نه (تلمیح/ ایهام) ب:زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر/ بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست. (تشبیه/ سجع) ج: روشنی را، بهار را / از من بگیر/ امّا خندهات را هرگز/ تا چشم از دنیا نبندم. (اسلوب معادله/ کنایه)	۰.۷۵
۱۸	یک استعاره بیابید: «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد»	۰.۲۵
۱۹	با توجه به ابیات: «تا وارهی از دم ستوران/ وین مردم نحس دیو مانند با شیر سپهر بسته پیمان/ با اختر سعد کرده پیوند» الف: شیر سپهر استعاره از چیست؟ ب: معنی و مفهوم کلی دو بیت به طور کلی خلق کدام آرایه را به یاد می آورد؟	۰.۵
۲۰	کلمات مشخص شده کدام آرایه ادبی را خلق کرده اند؟ تار زلفت را جدا مشاطه گر از شانه کرد / دست آن مشاطه را باید جدا از شانه کرد	۰.۲۵
۲۱	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف: از پاریز تا پاریس: ب: تمهیدات:	۰.۵

www-kanoon-ir

۲۲	صحیح و غلط: الف: مست و هوشیار از پروین اعتصامی است. ب: شعر آزادی از فرخی یزدی است.	۰.۵
۲۳	کامل کنید. ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی/	۰.۵
۲۴	مصراع دوم بیت «وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند» کدام است؟ الف: فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ب: تا در زمانه باقی است آواز باد و باران	۰.۲۵
۲۵	مرتب نمایید. سایه / مگریز / ای / جاری / زین / برگ / جویبار	۰.۲۵
	قلمرو فکری	
۲۶	معنی هر یک از ابیات و جملات زیر را به نثر روان بنویسید. الف: وظیفه روزی به خطای منکر نبرد. ب: خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد/ ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است ج: سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. د: آتن، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد. ه: همچو نی زهری و تریاقی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید و: موسولینی چند صباحی تا قلب آفریقا پیش راند اما دولت مستعجل بود. ز: محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت ح: عاشقان کشتگان معشوق‌اند / بر نیاید ز کشتگان آواز	۴
۲۷	با توجه به بیت« هر که جز ماهی ز آبش سیر شد/ هر که بیروزی است روزش دیر شد»: الف: در مصراع دوم، مقصود از «روزی» ..... است که با واژه ..... در مصراع اوّل، مفهوم یکسان دارد.	۰.۵
۲۸	متصل نمایید. الف الف. هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی‌روزی است روزش دیر شد ب. کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند/ کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟ ج. شو منفجر ای دل زمانه / وین آتش خود نهفته مپسند ب ۱. قیام کردن و ترک سکوت ۲.تاثیر گذاری عشق در هستی ۳. ناپایداری قدرت ۴. اشتیاق پایان ناپذیر عاشق	۰.۷۵
۲۹	درباره ارتباط مفهومی عبارات الف و ب توضیح دهید: الف: من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو ب: در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک کند و خود را ایثار عشق کند	۰.۵

www-kanoon-ir

۳۰	در متن زیر منظور از **«امام راستین و بزرگ» و «شیعه گمنام و غریب»**، به ترتیب، چه کسانی است؟ «ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم. ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعه گمنام و غریبش، در کنار آن مدینه پلید و در قلب آن کویر بی فریاد، سر در حلقوم چاه می بُرد و می گریست».	۰.۵
۳۱	تقابل «عقل و احساس» از کدام عبارت بر می آید؟ الف) صفای اهورایی آن همه زیباییها که درونم را پر از خدا میکرد به این علم عدد بین مصلحت اندیش آلود. ب) گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّقی که بر آن مرغان الماس پر تک تک از غیب سر می‌زنند.	۰.۲۵
۳۲	مولانا در بیت زیر چه کسانی را شایسته همراهی با عارف برمی‌شمارد؟ «نی حریف هر که از یاری برید/ پرده‌هایش پرده‌های ما درید»	۰.۵
۳۳	مفهوم جمله «در کویر خدا حضور دارد» چیست؟	۰.۵
۳۴	«دست انابت به امید اجابت به درگاه حق برداشتن» و بیت زیر، بر کدام مفهوم مشترک تأکید دارند؟ «بنده همان بِه که ز تقصیر خویش عُذر به درگاه خدای آورد»	۰.۵
	هزار کوه گرت سد راه شوند، برو!	